

вѳвреме трѳба да са залавямы за работа та. Най сгоднo то време за туй ѳ ѳвзраст тѳ отѳ 9-та до 12-та година, кога то умѳ тѳ не са е освободилѳ ѳще отѳ фантазія та, но са намѳрва вече на преминуванѳ кѳмѳ съзнаніе то.

На приготoвительнo то преподаванѳ на истoрія та подлежи начало то на сѳка велика истoрическа епоха, сички тѳ герои, и славны воители, велики тѳ царѳе и законодатели, реформаторы тѳ и господарственны тѳ хора, като звѳзды отѳ пѳрва величина, сѳ достѳпны за погледи тѳ на народа. Тука принадлежатѳ и Албрехтѳ Дюрерѳ, Гайднѳ и Геллертѳ, като пѳрвенцы на нѳмска та живопись, музика и поезія. —

Голѳма та погрѳшка на наши днешни истoрически учебници ѳ въ туй, че деветѳ тѳ десеты отѳ свое то съдържаніе пѳлнѳтъ съ сраженія, препирни за престолонаслѳдіе и съ разеказы за разны династіи. Не ѳ ли по полезно за ученика да познае добрѳ и да обикне нѳколко достойны нѳмски императоры, неже ли да научва цѳла породица на съ нищо незабѳлѳжителны господари, кои то сички тѳ, като двѳ капки вода, си приличатѳ единѳ на другій? А вѳчна та война и безпрестанны тѳ крѳвопролитія не ще ли исхѳбѳтъ преждевременно и систематически чувствительность та на ученика? Азѳ не отричамѳ, че война та най много, въ героически тѳ си проевяванія има много привлекателно за юноши тѳ, зашто то въ война та най ясно са изсача сичко, що ѳ велико и истинночелѳшко, добродѳтели тѳ и пороцы тѳ; но ако обрѳжемѳ и половина та отѳ сичко туй, то пакѳ ще остане доста — и този остатѳкъ ще произведе по силно дѳйствиѳ. Истoрія та на цивилизація та, ако и да не трѳба да преобладава